

Gold Fields Arctic Platinum Oy
Ahjontie 7
96320 ROVANIEMI

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Huppalampi 1-4, Lihalampi 1-4, etc.

Hakija Gold Fields Arctic Platinum Oy
Helsinki

Yhteystiedot:
Ahjontie 7
96320 ROVANIEMI

Lisätietoja antaa:
Juha Rissanen, puh. 040 844 6671

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtausoikeuden nojalla.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 4.11.2008 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella. Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon (Tukes). Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 26.11.2008; 4.2.2009; 9.3.2009; 11.3.2009; 13.3.2009; 23.3.2009; 29.7.2010.

Hakemusta on täydennetty seuraavasti:

- 2.12.2008 kartta 4 kpl
- 23.12.2008 selvitys esteettömyystodistuksesta sekä puuttuvista maanomistajatiedoista
- 12.2.2009 kartta 4 kpl, esteettömyystodistus Lapin maistraatti, maanomistajatiedot
- 4.3.2009 maanomistajatieto
- 11.3.2009 maanomistajatieto
- 12.3.2009 maanomistajatieto
- 25.3.2009 osoitetieto
- 24.6.2010 kartta 8 kpl, maanomistaja-, pinta-ala- ja tilatiedot
- 18.8.2010 kartta 6 kpl

- 10.9.2010 kartta 3 kpl, kartat digitaalisina (MapInfo -tiedosto), maanomistaja-, tila-, ja pinta-ali tiedot

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Valtausalueet

Tämä päätös koskee seuraavia alueita:
Rovaniemi (698)

KaivNro 8706/1; valtausalueen nimi: Huppalampi 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-385-6	Riekkomaa	Kemihaara	0,30
698-402-431-0	Lisä-Kestilä	Kemihaara	7,90
698-402-66-14	Harjunlaita	Kemihaara	2,70
698-893-17-1	Rovaniemen mlk:n VIII	Valtion metsämaat	89,10
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8706/2; valtausalueen nimi: Huppalampi 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-893-17-1	Rovaniemen mlk:n VIII	Valtion metsämaat	100,00
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8706/3; valtausalueen nimi: Huppalampi 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-247-1	Kurvila	Kemihaara	15,80
698-402-377-1	Käyrälampi	Kemihaara	31,10
698-402-66-5	Aavanlaita	Kemihaara	11,20
698-893-17-1	Rovaniemen mlk:n VIII	Valtion metsämaat	41,70
		Yhteensä ha	99,80

KaivNro 8706/4; valtausalueen nimi: Huppalampi 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-247-1	Kurvila	Kemihaara	37,70
698-402-377-1	Käyrälampi	Kemihaara	48,70

698-402-66-5	Aavanlaita	Kemihaara	12,80
698-893-17-1	Rovaniemen mlk:n VIII	Valtion metsämaat	0,80
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8706/5; valtausalueen nimi: Lihalampi 1

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-195-1	Lihalampi	Kemihaara	7,90
698-402-247-1	Kurvila	Kemihaara	42,70
698-402-377-1	Käyrälampi	Kemihaara	35,20
698-402-66-5	Aavanlaita	Kemihaara	10,90
698-893-17-1	Rovaniemen mlk:n VIII	Valtion metsämaat	1,70
		Yhteensä ha	98,40

KaivNro 8706/6; valtausalueen nimi: Lihalampi 2

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-195-1	Lihalampi	Kemihaara	52,40
698-402-876-32	Pikku-Lihalamin vesialue	Kemihaara	0,20
698-402-878-10	Kalastuspalsta	Kemihaara	0,60
698-893-17-1	Rovaniemen mlk:n VIII	Valtion metsämaat	45,00
		Yhteensä ha	98,20

KaivNro 8706/7; valtausalueen nimi: Lihalampi 3

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-195-1	Lihalampi	Kemihaara	27,70
698-402-381-4	Honkala	Kemihaara	0,10
698-402-876-32	Pikku-Lihalamin vesialue	Kemihaara	20,90
698-402-878-10	Kalastuspalsta	Kemihaara	7,70
698-893-17-1	Rovaniemen mlk:n VIII	Valtion metsämaat	43,60
		Yhteensä ha	100,00

KaivNro 8706/8; valtausalueen nimi: Lihalampi 4

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-195-1	Lihalampi	Kemihaara	52,00
698-402-195-6	Köngäs	Kemihaara	31,00
698-896-6-61	Tien liitännäisalue	Kemihaara	2,40
		Yhteensä ha	85,40

KaivNro 8706/9; valtausalueen nimi: Kilvenjärvi 7

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-195-3	Könkäänpalo	Kemihaara	0,10
698-402-195-6	Köngäs	Kemihaara	16,70

698-402-24-21	Rovala	Kemihaara	5,50
698-402-405-0	Lisä-Köngäs	Kemihaara	3,40
698-402-66-12	Kivenpalo	Kemihaara	5,20
698-895-0-78	Kantatie 78	Kemihaara	0,10
		Yhteensä ha	31,00

KaivNro 8706/10; valtausalueen nimi: Kilvenjärvi 9

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-24-38	Kovikko	Kemihaara	0,10
698-402-247-1	Kurvila	Kemihaara	1,00
698-402-277-1	Vaara	Kemihaara	2,50
698-402-377-2	Pihlaja	Kemihaara	0,20
698-402-66-12	Kivenpalo	Kemihaara	45,89
698-402-66-16	Curttila	Kemihaara	10,40
698-402-66-6	Kilkari	Kemihaara	0,20
698-402-876-28	Vesialue	Kemihaara	24,30
698-893-18-1	Rovaniemen mlk:n valtionmaa IX	Valtion metsämaat	0,30
		Yhteensä ha	84,89

KaivNro 8706/11; valtausalueen nimi: Kilvenjärvi 10

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-215-5	Teeriharju	Kemihaara	1,30
698-402-24-38	Kovikko	Kemihaara	0,50
698-402-277-1	Vaara	Kemihaara	2,50
698-402-305-12	Outoperä	Kemihaara	1,70
698-402-66-12	Kivenpalo	Kemihaara	62,95
698-402-876-29	RN:ot 305:9-10 vesialue	Kemihaara	2,60
698-402-876-30	RN:ot 24:30-35 vesialue	Kemihaara	1,80
698-893-18-1	Rovaniemen mlk:n valtionmaa IX	Valtion metsämaat	18,00
		Yhteensä ha	91,35

KaivNro 8706/12; valtausalueen nimi: Kilvenjärvi 12

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
698-402-215-3	Pitkämatka	Kemihaara	10,10
698-402-215-4	Puolimatka	Kemihaara	16,70
698-402-215-5	Teeriharju	Kemihaara	35,50
698-402-304-26	Kallioniemi	Kemihaara	1,60
698-402-305-12	Outoperä	Kemihaara	6,30
698-402-383-3	Lisä-Kurvila	Kemihaara	1,80
698-402-66-12	Kivenpalo	Kemihaara	5,90

698-402-876-29	RN:ot 305:9-10 vesialue	Kemihaara	10,90
698-893-18-1	Rovaniemen mlk:n valtionmaa IX	Valtion metsämaat	11,20
		Yhteensä ha	100,00

Valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 1 089,04 ha.

Valtauskohdaiset kiinteistöjen rajat ilmenevät päätöksen liitteenä olevasta kartta-aineistosta.

Alueesta tarkemmin

Haettu valtausalue sijaitsee Narkauksen paliskunnan poronhoitoalueella.

Hakijalla on ollut aiemmin valtausoikeus nyt haettuihin alueisiin. Valtausoikeudet ovat päättyneet 3.11.2008.

Mikäli edellisen valtausoikeuden päättymisestä ei ole kulunut viittä vuotta, on kaivoslain mukaan kysymyksessä valtauksen este.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Esteettömyystodistus

Hakemusasiakirjoissa on toimitettu todistus, jossa todetaan, että haetulla alueella ei ole kaivoslain 6 §:n mukaisia valtauksen esteitä.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu valtausalueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kupari, nikkeli, platina.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on 3.3.2009 lähetetty ilmoitus maanomistajille asianosaisten kuulemista varten sekä lausuntopyynnöt alueen kunnalle, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) ja tarvittaessa muussa lainsäädännössä mainituille tahoille.

Lisäksi hakemus on ollut nähtävillä 3.4.2009 saakka alueen kunnanvirastossa sekä ministeriön tai Tukesin kirjaamossa. Lausunnot ja mielipiteet tuli toimittaa viimeistään 3.4.2009.

Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine on esitetty liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Hakija on kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Tukes hyväksyy valtaushakemuksen seuraavin, liitteessä 3 esitetyin määräyksin sekä antaa hakijalle valtaajana tähän päätökseen sisältyvät seuraavat valtauskirjat:

1. Kaivosrekisterinumero 8706/1	Huppalampi 1
2. Kaivosrekisterinumero 8706/2	Huppalampi 2
3. Kaivosrekisterinumero 8706/3	Huppalampi 3
4. Kaivosrekisterinumero 8706/4	Huppalampi 4
5. Kaivosrekisterinumero 8706/5	Lihalampi 1
6. Kaivosrekisterinumero 8706/6	Lihalampi 2
7. Kaivosrekisterinumero 8706/7	Lihalampi 3
8. Kaivosrekisterinumero 8706/8	Lihalampi 4
9. Kaivosrekisterinumero 8706/9	Kilvenjärvi 7
10. Kaivosrekisterinumero 8706/10	Kilvenjärvi 9
11. Kaivosrekisterinumero 8706/11	Kilvenjärvi 10
12. Kaivosrekisterinumero 8706/12	Kilvenjärvi 12

Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille

Tukesin antamat määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille on esitetty liitteessä 3.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Tukesin vastaus hakemuksesta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin on esitetty liitteessä 3.

Malminetsinnän aloittaminen

Tutkimus valtausalueilla on hallintolainkäyttölain (586/1996) 31 §:n nojalla sallittu vasta, kun tämä päätös on saanut lainvoiman sekä ensimmäisen vuoden valtauskorvaus on maksettu maanomistajille.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 € ja tähän päätökseen sisältyvästä kustakin valtauskirjasta perittävä maksu on 400 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille, asianosaisille paliskunnille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla. Lisäksi tieto päätöksestä julkaistaan Lapin Kansa- sanomalehdessä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Rovaniemen hallinto-oikeuteen.

Valitusajaksi on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävistä maksuista valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 010 60 52127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Niklas Vartiainen
lupakäsittelijä

LIITTEET

Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine

Liite 3: Määräykset sekä perustelut päätökselle ja määräyksille, vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Liite 4: Valitusosoitus

Liite 5: Lista asianosaisista

Liite 6: Kartta valtausalueista

Liite 7: Päätökseen sisältyvät valtauskirjat valtausalueittain toimitetaan ainoastaan hakijalle sekä osana kaivoslain 55 §:n mukaista julkista kuulutusta

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma kaivoskivennäisistä perustuu hakijan aikaisempiin tutkimuksiin alueilla.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Suunnitellut tutkimustyöt painottuvat erityisesti rikastusmenetelmien selvittämiseen. Esiintymistä aiemmin hankitulla näytemateriaalilla on tarkoitus suorittaa erityyppisiä rikastuskohteita ja metallurgisia tutkimuksia.

Tutkimustyöt tulevat valtaosin perustumaan timanttikairauksiin. Lisäksi suoritetaan mahdollisesti geofysikaalisia mittauksia.

Malminetsinnällisesti merkittävillä kohteilla saatetaan avata matalia tutkimuskaivantoja ohuen maapeitteen alueilla. Kaivostoiminnan kehittämisen kannalta potentiaalisimmilla esiintymillä tullaan tarvittaessa kaivamaan syvempiä tutkimuskaivantoja rikastuskoenäytteiden louhimista varten.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Rovaniemen kaupunki

Hakemuksen mukaisilla valtausalueilla ei ole voimassa yleis- tai asemakaavaa.

Rovaniemen kaupunki on 29.1.2009 antanut asiasta lausunnon ns. esteettömyystodistuksen yhteydessä. Sen jälkeen valtausalueelle (Huppalampi) ei ole rakennus- ja huoneistorekisterin mukaan myönnetty rakennuslupia.

Lapin ympäristökeskus (nyk. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus))

Hakemuksen kohteena olevat valtausalueet Huppalampi 1-8, Lihalampi 1-6 ja Kilvenjärvi 7-13 (KaivNro 8706/1-21) sijaitsevat Rovaniemen kaupungin alueella. Hakija otaksuu alueella esiintyvän kuparia, nikkeliä ja platinaa.

Hertta- järjestelmän mukaan valtausalueelle 8706/18 sijoittuu yksi muinaisjäännöskohde (Peräjärvi 4, kivikautinen asuinpaikka) ja valtausalueelle 8706/19 kaksi kohdetta (Peräjärvi 1 ja 2, työ- ja valmistuspaikka). Kiinteät muinaisjäännökset ovat rauhoitettuja ja niiden rauhoitusta valvoo museovirasto (Muinmuistol. 1 § ja 3 §).

Ympäristöhallinnon Eliölajit -tietojärjestelmän mukaan (26.3.2009) valtausalueilla ei ole tiedossa olevia uhanalaisten lajien esiintymiä. Valtausalueet eivät sijaitse suojelualueilla tai suojeluohjelmiin kuuluvilla alueilla.

Kaikessa toiminnassa tulee välttää turmelemasta alueen luontoa enempää kuin tutkimusten tekemiseksi on välttämätöntä. Tutkimusten jälkeen maastoon jätetyt jäljet tulee entisöidä mahdollisimman hyvin.

Valtausalueiden Kilvenjärvi 9 (KaivNro 8706/17) ja Kilvenjärvi 10 (KaivNro 8706/18) alueilla sijaitsee vedenhankintaa varten tärkeä Saari-Kämän I-lk:n pohjavesialue (tunnus 12699141). Lapin ympäristökeskus toteaa, että valtausvaiheen tutkimukset eivät saa aiheuttaa haittaa tai merkittävää riskiä pohjaveden laadulle tai määrälle.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Yleistä

Metsähallitus pitää tärkeänä, että myös tutkimusvaiheessa alueiden maisema-, luonto- ja kulttuuriarvot pyritään säilyttämään mahdollisimman hyvin.

Metsähallitus on sitoutunut näiden arvojen säilyttämiseen lakisääteisen veloitteen lisäksi mm. omassa sertifioidussa ympäristöjärjestelmässään.

Tietoja Metsähallituksen mailla olevista arvokkaista, huomioon otettavista kohteista löytyy esim. Suomen ympäristökeskuksen uhanalaisrekisteristä ja Museoviraston muinaismuistorekisteristä. Koska näistä virallisista rekistereistä ei löydy kaikkia Metsähallituksen mailla sijaitsevia luonto- ja kulttuurikohtetietoja, Metsähallitus edellyttää, että kaivosyhtiön tulee olla yhteydessä myös suoraan Metsähallitukseen.

Samassa yhteydessä voidaan yhteisesti käydä läpi kaivosyhtiön laatima tutkimussuunnitelma ja näin yksityiskohtaisesti varmistaa, että metsälain 10 §:n, luonnonsuojelulain ja muinaismuistolain määrittelemät arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet säilyvät mahdollisimman hy-

vin. Vähimmäisedellytys on, että toimijalla on tieto olemassa olevista kohteista ja lisäksi kyky tunnistaa mahdolliset uudet kohteet maastossa.

Aluekohtaiset asiat

Valtaushakemusalueilla Lihalampi 4 ja Kilvenjärvi 12 ovat pienet ojittamattomien soiden metsäsaarekkeet tulee säilyttää koskemattomina.

Täsmennys kiinteistötietoihin

Hakemusalueilla Kilvenjärvi 10 ja Kilvenjärvi 12 oleva Metsähallituksen kiinteistö on Rovaniemen mlk:n valtionmaa IX, RN:o 698-893-18-1.

Vahinkojen ehkäiseminen ja korvaukset metsätalousmaalla

Mikäli tutkimustöiden yhteydessä on tarvetta poistaa puita tai käyttää Metsähallituksen tieverkostoa, tulee toimijan olla ennakkoon yhteydessä Metsähallituksen Rovaniemen metsätiimin tiimiesimieheen Mikko Koivulaan, puh. 0400 296 127 ja sopia toimenpiteistä, joilla tiesto-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja on odotettavissa, niin sopia etukäteen korvauseriaatteista.

Turvallisuuden parantaminen

Mikäli tutkimusalueella suoritetaan sellaisia syväkairauksia, joista kairauksien jälkeen jää maastoon pysyvästi maanpäällisiä metallisia tai muovisia maaputkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tulpataan. Vaihtoehtoisesti kairaputket tulee reikien kairaamisen jälkeen poistaa, kuten hakija tutkimussuunnitelmassaan esittää.

Vähän lumen aikana putket ovat vaarallisia mm. moottorikeikkailijoille. Maan päällisistä putkista voi aiheutua vahinkoja myös metsäkoneille ja muille maastoajoneuvoille. Esimerkiksi metsäkoneiden renkaat rikkoontuvat osuessaan maaputkien päihin. Edellä mainitulla toimenpiteellä parannetaan maaston muiden käyttäjien turvallisuutta ja estetään materiaalivahinkoja. Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa näistä vahingoista Metsähallitukselle ja kolmannelle osapuolelle.

Hyväksyn malminetsintätöiden jatkamisen kaivosrekisterinumero 8706 mainituilla omistamillani maa-alueilla, poislukien tilalla olevien asuin- ja vapaa-ajanrakennusten välitön lähiympäristö.

Kilvenaavan vesiyhtymä

Kilvenaavan vesiyhtymällä on suunnitellulla valtausalueella pohjavedenottamoja pumppaamo/alavesiasema, joita ei kuitenkaan ole merkitty valtaushakemuksen liitteenä olevaan kantaan. Pohjavedenottamo sijaitsee tilan 66:12, Kilvenpalo, alueella, valtausalueelle ehdotettu nimi Kilvenjärvi 9. Pohjavedenottamon koordinaatit ovat; KJ 3463 743 ja 7349 689. Pumpaamo/alavesiasema sijaitsee saman tilan alueella, mutta Kilvenjärven länsipuolella, koordinaatit KJ 3463 150 ja 7349 105.

Lapin ympäristökeskuksen raportin mukaan vedenlaatu ja riittävyys ovat hyvät. Ottamon vedenottomäärä on keskimäärin 22 m³/vrk ja vesijohtoverkostossa on 56 asukasta sekä 1 kotieläintila.

Kilvenaavan vesiyhtymä vaatii, että tutkimustoiminnan toteuttamisessa ja mahdollisissa jatkotoimissa on huomioitava vedenottamon olemassaolo ja ettei toiminnalla saa millään tavoin vaarantaa vedenoton jatkuvuutta eikä pohjaveden laatua, jolloin myös pohjaveden

muodostumisalueella on noudatettava erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta tutkimustöiden toteuttamisessa.

Hakijan vastine

Metsähallitus on ottanut lausunnossaan kantaa Lihalampi 4 ja Kilvenjärvi 12 -nimisillä alueilla sijaitseviin pieniin ojittamattomiin soiden metsäsaarekkeisiin, jotka tulisi Metsähallituksen mukaan säilyttää koskemattomina, Metsähallitus ei ole millään tavoin perustellut vaatimustaan, joka käytännössä tarkoittaisi sitä, ettei GFAP pystyisi harjoittamaan valtausoikeuden tarkoittamaa tutkimustyötä kyseisillä alueilla milloinkaan. Koska vaatimus on perusteeton ja mitätöi käytännössä valtausoikeuden alueilla kokonaisuudessaan, se tulisi jättää huomioon ottamatta.

Lisäksi Metsähallitus on lausunnossaan edellyttänyt, että GFAP:n tulisi olla etukäteen yhteydessä Metsähallitukseen ja sopia toimenpiteistä, joilla tiestö-, puusto- ja taimikkovahingot pyritään ehkäisemään tai mikäli vahinkoja on odotettavissa, niin sopia etukäteen korvausperiaatteista. GFAP pyrkii kaikessa toiminnassaan välttämään vahinkojen aiheuttamista ja toimimaan huolellisesti sekä yhteistyössä viranomaisten kanssa. Mahdollisesti valtausalueella aiheutuneiden vahinkojen etukäteisarvioiminen ja korvausperiaatteista sopiminen kattavasti on kuitenkin mahdotonta. GFAP on joka tapauksessa velvollinen noudattamaan toiminnassaan kaivoslakia, jossa on mm. säännökset vahinkojen korvaamisesta valtausalueella. Näin ollen erillistä velvollisuutta sopia vahinkoja ehkäisevistä toimenpiteistä tai vahinkojen korvausperiaatteista ei tulisi asettaa.

Päätöksen perustelut

Yleisperustelut

Kaivoslain (503/1965) 4 §:n 1 momentin mukaan sen, joka haluaa käyttää kaivoslain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määrittämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6 §:n 2 kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valtauksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8 §:n 1 momentin mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei ole 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain 22 § täydentää kaivoslain 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa säädetyt edellytykset.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaan valtaajalla on oikeus kaivoslain 3 luvussa säädetyillä ehdoilla toimittaa valtausalueella tutkimustyötä esiintymän laadun ja laajuuden selvittämiseksi sekä tarpeen mukaan käyttää alueen ulkopuolellakin maata teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain (503/1965) 71 §:n 2 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston antamat määräykset ja perustelut

1. Valtausoikeus on voimassa kolme (3) vuotta tämän päätöksen antopäivästä.

Perustelut: Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan ottaen huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Hakija on esittänyt tutkimussuunnitelman, jota on pidettävä kaivoslain (503/1965) 8 §:n mukaisena ja riittävänä.

Kun otetaan huomioon hakijan esittämässä tutkimussuunnitelmassa esitettyjen tutkimustoimenpiteiden laatu sekä alueella aiemmin tehdyt tutkimukset, on kolmen vuoden voimassaoloaika pidettävä riittävänä.

Tukes on tätä päätöstä tehdessään ottanut huomioon sen, että hakijayhtiöllä on ollut valtaukset voimassa samalle alueelle kahdeksan vuoden ajan välittömästi tätä hakemusta edeltävä aikajaksona. Tukes kuitenkin katsoo, että valtausoikeus on mahdollista myöntää, koska esitetyn selvityksen perusteella esiintymän jatkotutkimukset ovat perusteltuja.

Hakijalla on määräajan jälkeen mahdollisuus hakea valtausoikeuden voimassaoloajalle jatkoaikaa siten kuin kaivoslaissa (621/2011) malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisesta säädetään.

2. Valtaaja ei saa ilman maanomistajan lupaa käyttää hyväkseen valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä muuten kuin on välttämätöntä niiden käyttökelpoisuuden ja markkinomismahdollisuuksien tutkimista varten.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu kaivoslain (503/1965) 12 §:n rajoite käyttää hyväksi valtausalueella louhittuja kaivoskivennäisiä.

3. Valtaajan on suoritettava valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille vuotuinen valtauskorvaus, jonka suuruus on 20 euroa hehtaarilta. Valtaajan on vuoden kuluessa valtauskirjan antopäivästä lukien toimitettava kaivosviranomaiselle todistus maanomistajille suoritettua ensimmäisestä valtauskorvauksesta. Seuraavilta vuosilta valtaajan on suoritettava valtauskorvaus viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 15. päivänä. Ellei valtauskorvausta makseta, valtaus voidaan julistaa menetetyksi. Valtausalueilla ei saa suorittaa tutkimustöitä, ennen kuin kyseessä olevan vuoden valtauskorvaus on suoritettu.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu maanomistajien kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus valtauskorvaukseen. Valtauskorvauksen suuruus määräytyy kaivoslain (621/2011) 179 §:n mukaisesti.

4. Valtaajan on ilmoitettava kirjallisesti valtausalueeseen kuuluvien ja siihen rajoittuvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille etukäteen kaikista maastotöistä, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa tai haittaa, sekä väliaikaisista rakennelmista. Ilmoitus on tehtävä niin hyvissä ajoin, että omistajalla tai haltijalla on mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista vahingosta tai haitasta, jonka valtaaja on velvollinen korvaamaan.

Perustelut: Valtausalueen tai siihen rajoittuvan alueen omistajan tai haltijan kannalta kaivoslain (503/1965) 15 §:ään perustuva oikeus vaatia vakuuden

asettamista ennen tutkimustöiden aloittamista on keskeinen oikeussuojan kannalta. Jotta tätä oikeutta olisi mahdollista käyttää tehokkaasti, on valtaajan annettava tieto näille tahoille riittävän ajoissa. Korvausvelvollisuus on pysyvästä ja ohimenevästä vahingosta tai haitasta, joka tutkimustöistä tai alueiden käytöstä aiheutuu. Lisäksi on otettu huomioon kaivoslain (621/2011) 12 §.

5. Valtaajan on toimitettava vuosittain kaivosviranomaiselle selvitys suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista. Ensimmäinen selvitys on toimitettava viimeistään vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Perustelut: Selvityksen toimittamisvelvollisuus perustuu kaivoslain (621/2011) 14 §:ään.

6. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on välittömästi saatettava valtausalue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, poistettava väliaikaiset rakennelmat ja laitteet, huolehdittava alueen kunnostamisesta ja siistimisestä sekä saatettava alue mahdollisimman luonnonmukaiseen tilaan. Valtaajan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivosviranomaiselle, valtausalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja muille oikeudenhaltijoille, kun edellä mainitut toimenpiteet on saatettu loppuun. Lisäksi ilmoitus on tehtävä alueen paliskunnalle.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti.

7. Kun valtausoikeus on rauennut tai peruutettu, valtaajan on kuuden kuukauden kuluessa luovutettava kaivosviranomaiselle tutkimustyöselostus, tutkimukseen liittyvä tietoaineisto ja edustava osa kairasydämistä.

Perustelut: Informatiivisista syistä päätöksessä on selostettu valtaajan velvollisuus suorittaa jälkitoimenpiteet kaivoslain (621/2011) 15 §:n mukaisesti.

8. Valtaaja ei saa päästää maahan polttoainetta tai muita ympäristölle vaarallisia aineita, joista voi aiheutua maaperän pilaantumista. Valtaajan on myös huolehdittava siitä, että toiminnasta syntyneet jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelyyn ja ettei toiminnasta aiheudu roskaantumista.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain 7 §:ssä säädetty maaperän pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Ottaen huomioon päätöksen mukaan sallitut tutkimustoimenpiteet maaperän pilaantumisvaaraa arvioidaan lähinnä voivan aiheutua, jos valtaaja jättäisi tai päästäisi maaperään polttoainetta tai muuta ympäristölle vaarallista ainetta. Jätelain 12 §:n nojalla valtaajan tulee huolehtia jätteen hyödyntämisestä tai käsittelyn järjestämisestä sekä noudattaa, mitä jätelain 15 §:ssä säädetään jätteen luovuttamisesta ja vastaanottamisesta. Jätelain 19 §:n roskaamiskielto koskee myös malminetsintää. Sen nojalla on kielletty jättämisestä ympäristöön roskaa, likaa tai käytöstä poistettua laitetta tai muuta esinettä siten, että voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle, epäsiisyyttä, maiseman rumentumista, viihtyisyyden vähentymistä taikka niihin rinnastettavaa muuta vaaraa tai haittaa.

9. Valtausoikeuden nojalla mahdollisesti tehtävien kairausten osalta valtaajan tulee huolehtia, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa ja putkien päät tullaan.

Perustelut: Määräyksellä kairausputkien katkaisemisesta mahdollisimman lähellä maanpintaa parannetaan alueen muiden käyttäjien turvallisuutta siten kuin kaivoslain (503/1965) 12 §:n 2 momentti edellyttää. Toimenpide on perusteltu myös kaivoslain (503/1965) 20 §:n tarkoituksessa.

10. Jos valtaaja aikoo valtauksen voimassaoloaikana suorittaa koelouhintaa, kuivattamista tai koerikastusta taikka muita ympäristö- tai muilta vaikutuksiltaan vastaavia toimenpiteitä, on valtaajan ilmoitettava tästä etukäteen kaivosviranomaiselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen toimenpiteen aloittamista. Kaivosviranomaisen voi valvontaa varten ilmoituksen saatuaan tarvittaessa antaa määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

Perustelut: Koska valtaaja ei ole esittänyt kaivoslain (503/1965) 8 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaista tutkimussuunnitelmaa niin yksityiskohtaisesti, että valtausoikeudesta päätettäessä olisi mahdollista arvioida kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaisen valtausoikeuden nojalla tehtävien tutkimustoimenpiteiden tarpeellisuutta tutkimustyön tavoitteiden kannalta, liitetään päätökseen määräys toimittaa kaivosviranomaiselle ilmoitus, ennen kuin valtaaja ryhtyy 12 §:ssä sallittuihin, mutta vaikutuksiltaan tavanomaisia tutkimustoimenpiteitä merkittävämpien toimenpiteiden osalta. Tällä varmistetaan, onko hankkeesta tarpeen suorittaa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n nojalla ympäristövaikutusten arviointimenettely tai edellyttääkö hanke ympäristönsuojelulain 61 §:ssä tarkoitettua koetoimintailmoitusta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Samalla kaivosviranomaisen on mahdollista kaivoslain valvonnan toteuttamiseksi arvioida toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa antaa tarkempia määräyksiä toimenpiteiden suorittamisesta.

11. Tutkimustoimenpiteet tulee suorittaa siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden pilaantumisvaaraa Saari-Kämän I-luokan pohjavesialueilla. Mikäli alueella on tarkoitus kairata, on asiasta ilmoitettava etukäteen alueelliseen ELY-keskukseen.

Perustelut: Ympäristönsuojelulain 8 §:ssä säädetty pohjaveden pilaamiskielto koskee myös malminetsintää. Päätöksen mukaisesti sallituista tutkimustoimenpiteistä ei arvioida aiheutuvan varsinaista vaaraa pohjavesille, mutta vaaratilanteita voi kuitenkin aiheutua etenkin, jos polttoaineiden ja kemikaalien käytössä laitteiden huollon, käytön ja kunnossapidon osalta ei noudateta erityistä huolellisuutta ja varovaisuutta. Mainittujen seikkojen vuoksi valtaajalle on tarpeen antaa määräys olla yhteydessä ELY-keskukseen, mikäli alueella on tarkoitus kairata. Tämä mahdollistaa sen, että ELY-keskus voi tarvittaessa puuttua tutkimustoimenpiteiden laatuun ympäristönsuojelulain nojalla tai antaa tarpeellista ohjausta sekä suorittaa valvontatoimenpiteitä. ELY-keskus voi myös esittää Tukesille lupamääräysten tarkistamista.

12. Valtaajan on ilmoitettava alueen paliskunnalle tutkimustöistä ja niiden aikataulusta sekä muusta alueiden käytöstä ennen tutkimustöiden aloittamista.

Perustelut: Jotta paliskunta voisi tuoda valtaajan tietoon tarpeelliset poronhoitoon liittyvät seikat sekä toisaalta tarkkailla tutkimustoimenpiteistä poronhoidolle mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja, liitetään päätökseen valtaajalle määräys antaa paliskunnalle tieto tutkimusten aikataulusta ja alueiden käytöstä.

13. Valtaajan on ennen tutkimustoimenpiteiden aloittamista tiedotettava suunnitelluista toimenpiteistä Museovirastolle taikka sen osoittamalle viranomaiselle sen varmistami-

seksi, ettei toimenpiteistä aiheudu sellaisia vaikutuksia, jotka olisivat kiellettyjä muinaismuistolain (17.6.1963/295) nojalla.

Perustelut: Kun otetaan huomioon alueellisen ELY-keskuksen lausunto, on lupamääräystä pidettävä tarpeellisena muinaismuistolain (295/63) nojalla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Päätös annetaan tiedoksi Museovirastolle.

14. Sen lisäksi, mitä kaivoslaissa (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännöksissä säädetään, valtaajan on noudatettava malminetsinnässä ja alueiden käytössä, mitä muualla laissa säädetään.

Perustelut: Maininnalla muualla laissa olevien velvoitteiden ja määräysten noudattamisvelvollisuudesta kiinnitetään valtaajan huomiota siihen, että kaivoslain (503/1965) ja kaivoslain (621/2011) siirtymäsäännösten mukaista etsintätoimintaa harjoitettaessa tulee myös muualla laissa olevat velvoitteet, rajaukset ja määräykset huomioida.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Lausunnoissa ja mielipiteessä esitetyt seikat on otettu päätöksessä huomioon lupamääräyksillä. Lisäksi todetaan, että

- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on käyttänyt sille annettua harkintamahdollisuutta poiketa viiden vuoden aikarajasta, joka on määrätty edellisen valtausoikeuden raukeamisen ja uuden valtausoikeuden myöntämisen väliseksi ajaksi.
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on rajannut valtausalueesta kaivoslain (503/1965) 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaisesti Kilvenaavan vesiyhtymän pohjavedenottamon ja pumppaamon/alavesiaseman. Rajaukset ovat merkitty päätöksen sekä valtauskirjan liitteenä olevaan karttaan mustalla ristiviivituksella.
- Metsähallituksen mainitsemia metsäsaarekkeitä koskevaa erillistä lupamääräystä ei ole tarpeen antaa, koska alueita ei ole perustettu luonnonsuojelualueiksi eikä Metsähallitus ole tarkemmin tuonut esiin perustamansa suojelumetsän suojellisia arvoja. Lupamääräykseen 4 viitaten valtaajan on kuitenkin ennen tutkimustöiden aloittamista oltava yhteydessä maanomistajiin, jolloin Metsähallitus voi varmistaa, että valtaaja noudattaa alueella tarvittavaa varovaisuutta tutkimustöissään.
- lupamääräykset huomioon ottaen hakijan esittämillä tutkimustoimenpiteillä ei katsota olevan mielipiteessä esitetyllä tavalla haitallisia vaikutuksia alueen lomautukseen, luonto- ja virkistysarvoihin, asukkaiden terveyteen tai ympäristön puhtauteen.
- lupamääräyksellä 4 asetetaan valtaajan veloitteeksi ilmoittaa alueen omistajalle tai haltijalle tutkimustöistä ja muusta alueiden käytöstä hyvissä ajoin ennen tutkimustöiden aloittamista. Omistajalla tai haltijalla on tällöin mahdollisuus vaatia vakuuden asettamista ennen tutkimustöitä.

Koska kyseessä on tutkimusvaihe, ei mahdollisen kaivostoiminnan vaikutuksia käsitellä tässä päätöksessä.

Valtausalue on rajattu kaivoslain (503/1965) 6 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki 17.9.1965/503
Kaivoslaki 10.6.2011/621
Kaivosasetus 17.12.1965/663
Luonnonsuojelulaki 20.12.1996/1096
Hallintolaki 6.6.2003/434
Muinaismuistolaki 17.6.1963/295

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräraikaan lukematta. Valitusaika päättyy **12.3.2012**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttialueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeus-hallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Rovaniemen hallinto-oikeus

käyntiosoite: Valtakatu 17, 96200 Rovaniemi

postiosoite: PL 8112, 96101 Rovaniemi

puhelin: 010 36 42900

telekopio: 010 36 42995

sähköposti: rovaniemi.hao@oikeus.fi

Kartta valtausalueista
(kartan mittakaava ohjeellinen)

